

USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2016)0091

Izvješće o bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji za 2015.

Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2016. o izvješću o bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji za 2015. (2015/2895(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i bivše jugoslavenske republike Makedonije, s druge strane¹,
- uzimajući u obzir rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a br. 817 (1993) i 845 (1993),
- uzimajući u obzir presudu Međunarodnog suda o primjeni Privremenog sporazuma od 13. rujna 1995.,
- uzimajući u obzir zaključke Predsjedništva sa sastanka Europskog vijeća u Solunu od 19. i 20. lipnja 2003. o perspektivi pristupanja zemalja zapadnog Balkana Uniji,
- uzimajući u obzir odluku Europskog vijeća od 16. prosinca 2005. o tome da bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji dodijeli status zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u kao i njegove zaključke iz lipnja 2008. i zaključke Vijeća od 15. prosinca 2015.,
- uzimajući u obzir dvanaesti sastanak Vijeća o stabilizaciji i pridruživanju između te zemlje i EU-a održan 20. srpnja 2015.,
- uzimajući u obzir završnu izjavu predsjedništva sa sastanka na vrhu o zapadnom Balkanu održanog u Beču 27. kolovoza 2015. te preporuke organizacija civilnog društva za sastanak na vrhu u Beču 2015.,
- uzimajući u obzir izjavu od 8. listopada 2015. s Konferencije na visokoj razini o istočnosredozemnoj i zapadnobalkanskoj ruti održane u Luxembourgu kao i izjavu čelnika objavljenu nakon sastanka čelnika o izbjegličkim tokovima na zapadnobalkanskoj ruti održanog u Bruxellesu 25. listopada 2015.,
- uzimajući u obzir izvješće o misiji o procjeni potreba Ureda za demokratske institucije i ljudska prava pri Organizaciji za europsku sigurnost i suradnju (OESS/UDILJP) od 27. studenoga 2015.,

---

¹ SL L 84, 20.3.2004., str. 13.

- uzimajući u obzir hitne reformske prioritete iz lipnja 2015. koje je Komisija sastavila za bivšu jugoslavensku republiku Makedoniju,
  - uzimajući u obzir preporuke skupine viših stručnjaka o sustavnim problemima u pogledu vladavine prava u vezi s presretanjem komunikacije koje je otkriveno u proljeće 2015.,
  - uzimajući u obzir peti sastanak Dijaloga na visokoj razini o pristupanju održan u Skopju 18. rujna 2015.,
  - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. studenoga 2015. naslovljenu „Strategija proširenja EU-a” (COM(2015)0611) i priloženi radni dokument službi Komisije naslovljen „Izvješće o bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji za 2015.” (SWD(2015)0212),
  - uzimajući u obzir politički sporazum (takozvani „Sporazum iz Pržina”) četiriju najvećih političkih stranaka postignut 2. lipnja i 15. srpnja 2015. u Skopju,
  - uzimajući u obzir trinaesti sastanak Zajedničkog parlamentarnog odbora bivše jugoslavenske republike Makedonije i EU-a održan u Skopju 3. i 4. prosinca 2015.,
  - uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 18. i 19. veljače 2016.;
  - uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji,
  - uzimajući u obzir rad Ive Vajgla, stalnog izvijestitelja Odbora za vanjske poslove o toj zemlji,
  - uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da su izgledi za članstvo u EU-u velik poticaj reformama, posebno kada je riječ o vladavini prava, neovisnosti pravosuđa i borbi protiv korupcije, ali i izvor nade u uspješnu budućnost mladih naraštaja; budući da ispitivanja javnog mnijenja pokazuju da članstvo u EU-u ima znatnu podršku javnosti u bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji;
  - B. budući da su vladavina prava, sloboda medija, regionalna suradnja i dobrosusjedski odnosi ključni elementi procesa proširenja EU-a;
  - C. budući da je ta zemlja deset godina zemlja kandidatkinja za članstvo u EU-u te da se još uvijek smatra jednom od kandidatkinja koja je ostvarila najveći napredak u pogledu usklađivanja zakonodavstva s pravnom stečevinom Unije;
  - D. budući da se (potencijalne) države kandidatkinje ocjenjuju na temelju vlastitih zasluga, a raspored pristupanja ovisi o brzini i kvaliteti provedbe nužnih reformi;
  - E. budući da je Komisija uz podršku Parlamenta u više navrata pozvala na otvaranje pristupnih pregovora te naglasila važnost pregovora kao ključnog pokretača procesa nužnih reformi;
  - F. budući da Vijeće, djelomično, zbog neriješenog pitanja imena s Grčkom opstruira

njezino napredovanje u procesu pristupanja; budući da se bilateralna pitanja ne bi trebala koristiti za ometanje procesa pristupanja EU-u, nego bi ih trebalo riješiti u konstruktivnom duhu što je prije moguće, uzimajući u obzir načela i vrijednosti UN-a i EU-a;

- G. budući da postoji konsenzus između Komisije, Vijeća i Parlamenta da zadržavanje pozitivne preporuke za otvaranje pregovora o pristupanju s tom zemljom ovisi o punoj provedbi političkog sporazuma iz lipnja/srpnja 2015. i znatnom napretku u provedbi hitnih reformskih prioriteta; budući da bi se cjelovitom provedbom političkog sporazuma moglo stvoriti okružje u kojem postoji realna mogućnost za sporazumno rješenje spora oko imena s Grčkom;
- H. budući da su razjedinjujući politički mentalitet, nedostatak kompromisa i neuspjeh dijaloga poprimili oblik političke krize koja je dovela do toga da su glavne oporbene stranke bojkotirale rad parlamenta te dodatno poljuljale povjerenje u javne institucije; budući da su vlada i oporba zajednički odgovorne za to da se zajamči održivi politički dijalog i suradnja, koji su ključni za demokratski razvoj zemlje, provođenje europskog programa i opće dobro njezinih građana;
- I. budući da je zemlja suočena s ozbiljnim izazovima povezanim s presretanjem komunikacije, što je istaknulo ključne nedostatke i zabrinutosti; budući da je nedavna politička kriza ukazala na nedostatak učinkovitog sustava provjera i ravnoteža u makedonskim institucijama i na nužnost povećanja transparentnosti i javne odgovornosti, uključujući odgovarajuće mehanizme nadzora glavnih službi i unutarnjih struktura;
- J. budući da je za stabilnost zemlje presudno da čelnici svih četiriju najvećih političkih stranaka u cijelosti provedu politički sporazum; budući da se tim sporazumom među ostalim predviđa pomak s političke mrtve točke, povratak oporbe u parlament, provedba sustavnih reformi u pogledu vladavine prava, jačanje dobrosusjedskih odnosa, ostavka sadašnje Vlade i premijera najmanje 100 dana prije održavanja prijevremenih parlamentarnih izbora, osnivanje Ureda posebnog tužitelja te održavanje slobodnih i poštenih prijevremenih parlamentarnih izbora;
- K. budući da neka kritična pitanja u procesu reforme obuhvaćaju politički utjecaj na medije, pravosuđe i javnu upravu, korupciju te dovršetak pregleda Ohridskog sporazuma;
- L. budući da se ta zemlja suočava s nezabilježnim tokom izbjeglica koje prolaze kroz njezin teritorij;
- M. budući da su nakon više od 10 godina ta zemlja i Grčka međusobno ponovno uspostavile bilateralne posjete na razini ministara vanjskih poslova;
- 1. pozdravlja sporazum četiriju strana od 2. lipnja i 15. srpnja 2015. te činjenicu da njegovo provođenje potpomažu povjerenik za proširenje, tri zastupnika u Europskom parlamentu te posrednik iz EU-a na terenu; apelira na političke stranke da preuzmu odgovornost prema građanima i da u potpunosti i bez odgode zajamče pravovremeno i konstruktivno ispunjenje obveza na održiv način s pomoću pregovora, uključujući obvezu jačanja dobrosusjedskih odnosa, također kako bi se zadržala pozitivna preporuka za otvaranje pregovora o članstvu u EU-u; također ih potiče da na

konstruktivan način sudjeluju u političkom dijalogu te da nastoje vratiti povjerenje javnosti u institucije kako bi se održala politička stabilnost i ubrzalo provođenje programa reformi kako bi se zajamčila euroatlantska integracija i europska perspektiva te zemlje;

2. prima na znanje činjenicu da su brojne obveze predviđene sporazumom iz lipnja/srpnja 2015. ispunjene u skladu s dogovorenim rokovima i ciljevima, ali žali zbog tendencije da se ispunjavanje nekih obveza odgađa i zbog nekih nazadnih koraka u pogledu hitnih reformskih prioriteta; naglašava aspekte sporazuma koji se odnose na strukturne reforme i potrebu za tim da se sve stranke konstruktivno uključe u radnu skupinu koju posrednik EU-a redovito saziva u vezi s pitanjima provedbe sporazuma, čak i za vrijeme izbornog razdoblja; poziva sve stranke da interese zemlje stave ispred stranačkih interesa te ustraje u tome da je sporazum koji obuhvaća sve stranke i dalje neophodan za ispunjenje svih elemenata sporazuma iz lipnja/srpnja 2015., čime će se zemlju vratiti na put koji vodi k euroatlantskim integracijama; pozdravlja povratak glavne oporbene stranke SDSM-a u parlament 1. rujna 2015.; pozdravlja činjenicu da je 15. rujna 2015. imenovana posebna tužiteljica za vođenje neovisnih i iscrpnih istraga; napominje da su izmjene novog izbornog zakona, zakon o osnivanju istražnog povjerenstva te zakon o vladi, kao i zakon o sastavu novog Državnog izbornog povjerenstva, doneseni s odgodom;
3. pozdravlja predanost čelnika najvećih političkih stranaka iz sporazuma od 2. lipnja 2015. u radu na jačanju dobrosusjedskih odnosa kao ključnog elementa za približavanje države Europskoj uniji;
4. napominje da je prema sporazumu iz lipnja/srpnja 2015. nova vlada trebala prisegnuti 15. siječnja 2016., 100 dana prije dogovorenog datuma za prijevremene parlamentarne izbore; prima na znanje glasovanje makedonskog parlamenta od 23. veljače 2016. o zakazivanju prijevremenih parlamentarnih izbora za 5. lipnja 2016.; međutim žali što je propuštena prilika da sve stranke postignu konsenzus; podsjeća na to da će ti izbori sami po sebi biti važan test za demokratski proces u zemlji; ustraje u tome da sve političke stranke ulažu napore da stvore uvjete za vjerodostojne prijevremene izbore i ističe da je od iznimne važnosti da su ti izbori slobodni, pošteni te u skladu s međunarodnim standardima i s preporukama Ureda za demokratske institucije i ljudska prava pri Organizaciji za europsku sigurnost i suradnju;
5. ističe potrebu za pripremom izbora prema najvišim međunarodnim standardima, uključujući jamčenje slobodnih i poštenih izbornih postupaka i povećanje slobode medija; izražava zabrinutost zbog spore revizije popisa birača i reforme medija; naglašava da Državno izborno povjerenstvo mora imati punu ovlast za obavljanje svojih zadaća te da se oko metodologije revizije popisa birača treba postići sporazum svih strana, zajedno s dogovorenom razinom terenskih provjera kako bi se zajamčila legitimnost; naglašava nadalje važnost toga da svi politički dionici poštuju rezultate izbora i da aktivno sudjeluju u parlamentarnim aktivnostima; napominje da je postupak pripreme izbora zajednička odgovornost glavnih političkih snaga; apelira na međunarodnu zajednicu da bude prisutna na promatranju izbora;
6. smatra da je od strateške važnosti pružati kontinuiranu potporu makedonskom napretku prema članstvu u EU-u; napominje da bi preporuka za otvaranje pregovora o pristupanju trebala ovisiti o punoj provedbi političkog sporazuma iz lipnja/srpnja 2015. i znatnom napretku u provedbi hitnih reformskih prioriteta; poziva Vijeće da razmotri to

pitanje prvom prilikom nakon održavanja prijevremenih parlamentarnih izbora, kako je predvidjela Komisija; ističe potrebu za stvaranjem preduvjeta za demokratske i poštene izbore, među ostalim sastavljanjem pouzdanog popisa birača i jamčenjem slobode medija; pozdravlja visoku razinu usklađenosti sa zakonodavnom pravnom stečevinom te napredak koji je ta zemlja tijekom prošle godine ostvarila u približno 25 od 33 poglavlja stečevine;

7. smatra da je za demokratski proces bitno da posebna tužiteljica dobije punu podršku za obavljanje svojih dogovorenih zadaća te da zadrži potpunu autonomiju i da joj se na raspolaganje stave svi potrebni resursi za provođenje istraga o svim prijestupima i nepravilnostima proizašlim iz prisluškivanja telefonskih razgovora; poziva na prekid ometanja rada sudova u smislu nepružanja dokaza posebnoj tužiteljici, te na pružanje potpore za izmjene i dopune zakona kako bi se zajamčila njezina autonomna ovlast za zaštitu svjedoka u odnosu na slučajeve za koje je njezin ured odgovoran;
8. smatra da je za demokratski proces ključno da se hitni reformski prioriteti u vezi sa sustavnim reformama u pogledu vladavine prava i temeljnih prava riješe bez odgađanja; poziva Komisiju da obavijesti Parlament i Vijeće o provedbi političkog sporazuma i hitnih reformskih prioriteta nakon prijevremenih parlamentarnih izbora, te da pruži procjenu njihove provedbe;
9. naglašava ključnu ulogu parlamenta te zemlje za njezin demokratski razvoj te njegovu ulogu foruma za politički dijalog i zastupanje; poziva na poboljšanje i jačanje njegovih zakonodavnih i nadzornih funkcija; poziva na redovito sastajanje i neometano funkcioniranje relevantnih parlamentarnih odbora u vezi s presretanjem komunikacije te sigurnošću i protuobavještajnim aktivnostima; napominje da se rokovi iz političkog sporazuma za sastavljanje izvješća parlamentarnih odbora nisu poštovali; poziva na dovršetak preporuke istražnog odbora o događajima koji su se desili u parlamentu 24. prosinca 2012.; naglašava potrebu da se odboru zajamči neometani pristup nužnim podacima, iskazima svjedoka te tehničkoj podršci kao i da se omogući vjerodostojan parlamentarni nadzor nad radom obavještajnih službi uz nužni sustav provjera i ravnoteža u pogledu izvršne vlasti;
10. zabrinut je zbog vrlo slabog unutarnjeg i vanjskog nadzora i kontrole obavještajnih službi; hitno poziva na jačanje nadzorne uloge relevantnih institucija nad službama i potpunu provedbu preporuka skupine viših stručnjaka o sustavnim problemima u pogledu vladavine prava u vezi s presretanjem komunikacije koje je otkriveno u proljeće 2015.;
11. zabrinut je da je makedonska javna uprava i dalje podložna političkom utjecaju; potiče vladu da poveća stručnost, nepristranost i neovisnost na svim razinama te da zajamči potpunu primjenu načela odgovornosti, transparentnosti i zaslužnosti; poziva nadležna tijela da dosljedno provode Zakon o službenicima upravnih službi te Zakon o zaposlenicima javnih službi potpuno u skladu s načelima transparentnosti, sposobnosti i jednake zastupljenosti te da donesu sveobuhvatnu strategiju reforme javne uprave za razdoblje 2016. – 2020., uključujući akcijski plan i program reforme upravljanja javnim financijama;
12. naglašava potrebu poboljšanja administrativnog kapaciteta i uključivog donošenja politika na temelju dokaza kako bi se zajamčila djelotvorna provedba politika i linija odgovornosti; poziva na razvoj namjenskog programa osposobljavanja osoblja javne

uprave; potiče Komisiju da u tom smislu pruži pomoć i mogućnosti razmjene;

13. podupire plan vlade za povećanje pristupa javnim uslugama davanjem prioriteta razvoju e-usluga; predlaže da vlada istraži prilike za twinning projekte i iskoristi postojeće najbolje prakse; napominje da bi se e-uslugama smanjilo birokratsko opterećenje države, građana i poslovanja; nadalje smatra da bi se e-uslugama poboljšala gospodarska uspješnost zemlje i omogućila veća transparentnost javne uprave i službi;
14. prima na znanje dobro utemeljen pravni okvir te ranije mjere u vezi s reformom pravosuđa, ali žali zbog slučajeva selektivnog provođenja pravde, posebice zloupotrebom članka 353. Kaznenog zakona; još jednom poziva na to da se s pomoću političke volje depolitiziraju imenovanja i unapređenja sudaca i tužitelja te da se zajamči stručnost i neovisnost sudbenog vijeća; naglašava potrebu za dovoljnim brojem osoblja na upravnim sudovima i za učinkovitim funkcioniranjem i neovisnošću tih sudova te za jačanjem kapaciteta Akademije za suce i tužitelje; poziva na pripremu nove strategije reforme pravosuđa i akcijskog plana za razdoblje 2015. – 2020. i na prikladno savjetovanje s dionicima;
15. smatra da je civilno društvo dobro organizirano, ali i dalje je zabrinut zbog nepovoljnog ozračja u kojem djeluje te zbog javnih napada političara i medija na organizacije civilnog društva; poziva nadležna tijela da ni na kojoj osnovi, uključujući političko opredjeljenje, vjerska stajališta ili etnički sastav, ne diskriminiraju organizacije civilnog društva; žali zbog nedovoljne suradnje s organizacijama civilnog društva i na središnjoj i na lokalnoj razini u izradi politika i zakona; poziva vlasti da potaknu organizacije civilnog društva na aktivno sudjelovanje u pregledu cijelog izbornog postupka; potiče vladu da prizna dodanu vrijednost organizacija civilnog društva tako što će se s njima savjetovati tijekom procesa izrade zakonodavstva i politika, da pripremi relevantan akcijski plan za razdoblje 2015. – 2017., da osnuje vijeće za suradnju s organizacijama civilnog društva, da omogući potreban dijalog i da na redovitoj i strukturiranoj osnovi uključuje organizacije civilnog društva u izradu i donošenje politika; sa zabrinutošću prima na znanje nasilne sukobe između prosvjednika i policije tijekom prosvjeda u svibnju 2015. te poziva vladu da zajamči potpuno poštovanje slobode okupljanja;
16. ponavlja da bi vlasti i civilno društvo trebali poduzeti odgovarajuće mjere za postizanje povijesne pomirbe kako bi se prevladale podjele između i unutar različitih etničkih i nacionalnih skupina, uključujući i građane bugarskog porijekla;
17. potiče zemlju da sa svojim susjedima osnuje zajednička stručna povjerenstva o povijesti i obrazovanju i da se ne koristi nastavnim materijalima čiji bi sadržaj mogao biti uvredljiv za druge zemlje, čime bi se doprinijelo objektivnom tumačenju povijesti koje se temelji na činjenicama, jačanju akademske suradnje i promicanju pozitivnih stajališta mladih ljudi prema susjedima;
18. pozdravlja dosadašnje napore vlasti da prikupe odgovarajuću arhivu jugoslavenskih tajnih službi iz Srbije i potiče ih da završe taj postupak koji će značiti važan korak prema raskidanju s komunističkom prošlošću i prema daljnjoj demokratizaciji, odgovornosti i institucionalnoj snazi;
19. i dalje je zabrinut zbog raširene korupcije, osobito u državnoj i lokalnoj upravi, javnoj nabavi te financiranju političkih stranaka; apelira na vladu da suzbija korupciju na neselektivan način, da izradi pouzdanu evidenciju i prevencije i kaznenog progona

korupcije na visokoj razini te da zajamči da sva tijela nadzora i kaznenog progona imaju dovoljnu autonomiju da mogu neovisno djelovati; prima na znanje donošenje zakona o zaštiti zviždača u studenome 2015. te potiče vlasti da zajamče njegovu provedbu u skladu s europskim standardima; potiče neovisne organizacije civilnog društva i medije da razotkriju slučajeve korupcije te brane neovisne i nepristrane istrage i suđenja; naglašava potrebu za povećanjem neovisnosti policije, Ureda javnog tužitelja i Državnog odbora za prevenciju korupcije te za jačanjem kadrovskih i tehničkih kapaciteta Ministarstva unutarnjih poslova za borbu protiv korupcije; poziva na pojačani nadzor nad potencijalnim sukobima interesa i imovinom izabranih i imenovanih službenika uspostavom središnjeg registra takvih javnih službenika;

20. pozdravlja pojačanje kapaciteta policije i Ureda javnog tužitelja u borbi protiv organiziranog kriminala te poduzete korake u sprječavanju i suzbijanju trgovine ljudima, među ostalim u okviru regionalnih i međunarodnih operacija; pohvaljuje suradnju sa susjednim državama, državama članicama EU-a i Eurojustom na razbijanju nekoliko mreža organiziranog kriminala; potiče dodatno poboljšanje suradnje između tijela kaznenog progona, uključujući i ona u susjednim državama, te povećanje ovlasti i sredstava sudova i Agencije za upravljanje zaplijenjenom imovinom; poziva na početak djelovanja Nacionalnog centra za koordiniranu borbu protiv organiziranog kriminala te na postizanje solidnih rezultata u borbi protiv pranja novca; pohvaljuje sudjelovanje zemlje u regionalnim inicijativama za borbu protiv nezakonitog trgovanja vatrenim oružjem i eksplozivima; poziva na daljnje povećanje suradnje u tom području između Komisije i makedonskih vlasti te vlada država u regiji;
21. prima na znanje važan doprinos regionalnim naporima u borbi protiv islamskog radikalizma; potiče na razvoj sveobuhvatne strategije i akcijskog plana za sprječavanje i suzbijanje radikalizacije u uskoj suradnji s vjerskim vođama i zajednicama te na nastavak rada na identifikaciji, sprječavanju i ometanju aktivnosti stranih terorističkih boraca; izričito ponavlja da vlada treba definirati zajedničku proaktivnu strategiju vanjske, sigurnosne i obrambene politike, imajući na umu aktualne međunarodne terorističke prijetnje;
22. poziva da se istraga o događajima u Kumanovu u cijelosti dovrši; pozdravlja izjave političkih aktera da se događaji u Kumanovu ne bi smjeli povezivati s odnosima među etničkim skupinama;
23. podsjeća vladu i političke stranke na njihovu odgovornost u stvaranju kulture uključivanja i tolerancije; ponovno poziva na usklađivanje Zakona o suzbijanju diskriminacije s pravnom stečevinom u pogledu diskriminacije na temelju seksualne orijentacije i rodnog identiteta; napominje da novi sastav komisije za suzbijanje diskriminacije ima samo jednu članicu te da su članovi izabrani na temelju svoje političke pripadnosti vladajućoj koaliciji, što dovodi u pitanje njezinu neovisnost i učinkovito funkcioniranje; osuđuje bilo kakvu vrstu nasilja prema zajednici LGBTI te ponavlja svoj zahtjev da odgovorne treba privesti pravdi; naglašava da je potrebno boriti se protiv svih oblika predrasuda i diskriminacije usmjerene protiv Roma te olakšati njihovu integraciju i pristup obrazovnom sustavu i tržištu rada; pozdravlja novi Zakon o suzbijanju nasilja u obitelji, ali napominje da u njemu nisu prepoznati svi oblici nasilja; potiče nadležna tijela da žrtvama obiteljskog nasilja omoguće pristup službama za podršku te da dodijele dostatna proračunska sredstva za provedbu strategije i akcijskog plana za rodnu jednakost;

24. ponovno potvrđuje da bi Zakon o suzbijanju diskriminacije trebalo izmijeniti kako bi se uskladio s pravnom stečevinom u pogledu svih kategorija diskriminacije navedenih u članku 19. Ugovora o funkcioniranju Europske unije; osuđuje govor mržnje prema diskriminiranim skupinama i poziva na provedbu brze, neovisne i učinkovite istrage i na kazneni progon svih zločina iz mržnje i napada na osobe na temelju diskriminacije;
25. u tom kontekstu pozdravlja tzv. „Prištinsku deklaraciju” kojom se pozivaju vlade, međunarodne i međuvladine organizacije te organizacije civilnog društva da u potpunosti primijene načela nediskriminacije i ravnopravnosti u promicanju i poštovanju prava Roma kao i u radu na tom području, te u borbi protiv anticiganizma na zapadnom Balkanu;
26. prima na znanje napredak postignut u poboljšanju poštovanja prava djece; naglašava potrebu za povećanjem i praćenjem upisa u predškolske ustanove, osobito kod najranjivije skupine djece; ističe važnost boljeg uključivanja djece s invaliditetom kroz integrirane usluge; naglašava potrebu za prikupljanjem raščlanjenih i pouzdanih podataka o položaju romske djece i zakonskim promjenama u svrhu sprječavanja dječjeg braka; naglašava potrebu za pojačanom koordinacijom među stručnjacima u sprječavanju nasilja i pružanju odgovora na nasilje nad djecom;
27. sa zabrinutošću primjećuje da je suživot među etničkim skupinama i dalje krhak; poziva sve političke stranke i organizacije civilnog društva da proaktivno promiču uključivo i tolerantno višeetničko i viševjersko društvo; naglašava potrebu za proaktivnijim pristupom usmjerenim na jačanje suživota i dijaloga te za postizanjem kohezije među različitim etničkim, nacionalnim i vjerskim zajednicama; podsjeća čelnike vlada, institucija i stranaka na njihovu obvezu da u potpunosti provode Ohridski okvirni sporazum te da dovrše njegov pregled, uključujući i preporuke o politikama; poziva Komisiju da obavještava Parlament i Vijeće o stanju međuetničkih odnosa u toj zemlji te o provedbi Ohridskog okvirnog sporazuma; poziva na bolju koordinaciju strateškog programa decentralizacije za razdoblje od 2015. do 2020. i njegova akcijskog plana;
28. podsjeća na to da obrazovanje i kulturno osposobljavanje mogu pomoći u izgradnji tolerancije i promicanju pomirenja među različitim etničkim skupinama; ponovno naglašava preporuku iz svoje prethodne rezolucije o integriranom obrazovanju te poziva vladu i relevantna tijela da dodjeljivanjem dovoljnih sredstava i uključivanjem organizacija civilnog društva u postupak njegove revizije i provedbe zajamče otvoren, transparentan i uključiv postupak za provedbu strategije integriranog obrazovanja;
29. poziva vlasti da zajamče da sva državna tijela provedu preporuke pučkog pravobranitelja i drugih savjetodavnih tijela uz potpuno poštovanje zakona i načela odgovornosti kako bi se zajamčile djelotvorne pravne sankcije za neusklađenost sa zahtjevima i preporukama neovisnih tijela te kako bi se zajamčila izmjena zakona o pučkom pravobranitelju kako bi bio potpuno usklađen s pariškim načelima o statusu i funkcioniranju nacionalnih institucija za zaštitu i promicanje ljudskih prava koja je utvrdio UN;
30. ponovno ističe važnost slobode i neovisnosti medija kao jedne od temeljnih vrijednosti EU-a i temelja svake demokracije; žali zbog daljnjeg pogoršanja stanja u pogledu slobode izražavanja i slobode medija; u tom smislu izražava žaljenje jer je zemlja na indeksu koji su sastavili Reporterji bez granica pala s 34. mjesta 2009. na 117. mjesto 2015.; vrlo je zabrinut zbog političkog pritiska, govora mržnje, daljnje polarizacije,

nedostatka neovisnosti i pluralizma u medijima, raširenog nezakonitog prisluškivanja novinara, slučajeva nasilja i prijetnji prema novinarima te zastrašivanja i autocenzure, sustavnog miješanja političara u uredničke politike te niskih profesionalnih i etičkih standarda nekih novinara kao i zbog nedostatka istraživačkog novinarstva i ujednačenog izvještavanja;

31. potiče da se poduzmu koraci za poboljšanje slobode medija; poziva sve strane na dogovor o hitnoj reformi medija kojom se jamči neovisno regulatorno tijelo te objektivno i profesionalno izvještavanje; potiče vladu da primijeni transparentne i objektivne kriterije na priopćenja javnih službi te da zajamči transparentnu i neproizvoljnu provedbu novog zakona o elektroničkim komunikacijama i audiovizualnim medijskim uslugama, uključujući jačanje neovisnosti i kapaciteta medijskog regulatornog tijela; traži da se članovima vijeća regulatornog tijela za audiovizualne usluge daju pune ovlasti za donošenje odluka u pogledu novih imenovanja u tom vijeću i javnoj radioteleviziji na nestranačkoj osnovi i uz savjetovanje s udruženjem novinara; traži da se zajamči urednička i financijska neovisnost javne radiotelevizije, kao i potpun i jednak pristup medijima za sve političke stranke; poziva, u kontekstu nadolazećih izbora, na ravnopravnost i u pogledu medija;
32. pozdravlja solidnu razinu pripreme za razvoj funkcionalnog tržišnog gospodarstva, uključujući pojednostavljivanje regulatornog okvira kojim je dodatno olakšano ukupno poslovno okruženje; no napominje da su slaba primjena vladavine prava, neučinkovit pravosudni sustav, veliko sivo gospodarstvo i korupcija ozbiljne prepreke poslovanju; naglašava da su daljnje jačanje pravne sigurnosti za strane ulagače kao i domaća poduzeća, izbjegavanje diskriminirajućih praksi, jačanje administrativnih kapaciteta te regulatornih i nadzornih agencija i poboljšanje kvalitete reguliranja, vladavine prava i provedbe ugovora i dalje važni izazovi; nadalje poziva na reviziju članka 353. Kaznenog zakona o zlouporabi službenog položaja i ovlasti u skladu s pravnom stečevinom EU-a i načelima tržišnog gospodarstva; potiče uklanjanje nekarinskih prepreka u trgovini; naglašava velik potencijal i stratešku prednost poljoprivrede i turizma u daljnjem razvoju te zemlje;
33. zabrinut je zbog visoke razine javnog duga; poziva na naprednu fiskalnu disciplinu te potiče načelo uravnoteženog proračuna; poziva na poboljšanje izvršenja i transparentnosti proračuna;
34. pozdravlja povećanje BDP-a od 3,9 % u stvarnim vrijednostima u prvom kvartalu 2015., ali je zabrinut zbog i dalje visoke nezaposlenosti od 27,4 % te slabog sudjelovanja na tržištu rada, osobito žena i mladih; podsjeća da zapošljavanje ne smije biti pod utjecajem političkih veza ili se koristiti kao sredstvo za vršenje pritiska na građane i njihovo zastrašivanje tijekom izbornih kampanja, kako je naglasio Ured za demokratske institucije i ljudska prava pri Organizaciji za europsku sigurnost i suradnju; potiče vladu da uspostavi funkcionalan socijalni dijalog, provodi politiku za borbu protiv dugotrajne i strukturne nezaposlenosti, da promiče suradnju u području gospodarske politike, da bolje uskladi obrazovanje s potražnjom na tržištu rada te da razvije ciljanu strategiju o načinu na koji se mladi i žene mogu bolje integrirati na tržište rada; poziva vladu da posebnu pažnju posveti poboljšanju perspektive mladih;
35. zabrinut je zbog sve većeg odljeva mozgova, osobito među mladima; prima na znanje izazove u sustavu obrazovanja zemlje te naglašava potrebu za opsežnom analizom u tom aspektu; preporučuje strateško planiranje budućih reformi i zakonodavnih promjena

uz sudjelovanje studentskih pokreta i organizacija kako bi se smanjio odljev visoko obrazovanih ljudi i stručnjaka; slijedeći podatke i analize Eurostata i drugih međunarodnih organizacija koje navode glavne migracijske trendove, osobito među mladima, preporučuje procjenu nacionalne strategije za umrežavanje, suradnju i smanjenje odljeva visoko obrazovanih ljudi i stručnjaka od 2013. do 2020., kao i pružanje evidencije i statistika o tim trendovima;

36. sa zabrinutošću napominje izazove u sustavu obrazovanja zemlje te naglašava potrebu za opsežnom analizom u tom aspektu; preporučuje strateško planiranje budućih reformi i zakonodavnih promjena uz sudjelovanje relevantnih studentskih pokreta i organizacija, omogućavajući im da u tom procesu u potpunosti ostvare svoja prava;
37. poziva Agenciju za mlade i sport u zemlji da prepozna važnost Nacionalnog vijeća mladih Makedonije, da mu pruži podršku i uspostavi trajni mehanizam za njihovu međusobnu suradnju; pozdravlja postupak osmišljavanja Nacionalne strategije za mlade za razdoblje od 2016. do 2025. te naglašava potrebu za dodjelom odgovarajućih financijskih sredstava za njezinu provedbu;
38. pozdravlja plan za nadogradnju i modernizaciju dijelova željezničke mreže i potiče makedonske vlasti da nastave razvijati i dodatno unapređivati javni prijevoz u suradnji sa susjednim zemljama;
39. žali što nisu ispunjeni ciljevi za energiju, osobito u pogledu energetske učinkovitosti i uporabe obnovljivih izvora energije te poziva na brzo donošenje relevantnih akcijskih planova;
40. naglašava potrebu za napredovanjem u otvaranju unutarnjeg tržišta električne energije i potpunim usklađivanjem s Ugovorom o Energetskoj zajednici; naglašava potrebu za usvajanjem nacionalnih akcijskih planova za energetska učinkovitost i obnovljivu energiju; zabrinut je zbog alarmantnih razina onečišćenja zraka i potiče vladu da odmah nešto poduzme kako bi se smanjilo to onečišćenje, osobito u urbanim područjima;
41. ponavlja svoju zabrinutost zbog visokih razina onečišćenja zraka i vode u zemlji; ističe da su potrebni znatni naponi u području zaštite okoliša, a osobito u području kvalitete zraka;
42. pozdravlja činjenicu da je Agencija za hranu i veterinarstvo nastavila ažurirati sustave za nadzor uvoza živih životinja i životinjskih proizvoda, čime je unaprijedila nadzor identifikacije, registracije i kretanja životinja; pozdravlja donošenje dodatnog zakona o nekomercijalnom kretanju kućnih ljubimaca i tehničkim pitanjima povezanim sa zoološkim vrtovima, kao i nove propise o dobrobiti životinja;
43. i dalje je zabrinut zbog nedovoljnih kapaciteta za programiranje i apsorpciju sredstava iz Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA); potiče vladu da ojača administrativne i financijske kapacitete za propisno i pravovremeno provođenje postupaka javne nabave za fondove EU-a te upotrebu sredstava iz tih fondova; poziva Komisiju da pomno prati projekte koje financira EU kako bi se izbjegla zlouporaba europskih javnih sredstava u političke i druge neprimjerene svrhe;
44. napominje da se ta zemlja nosi s nezabilježenim priljevom migranata s obzirom na to da je 2015. kroz nju prošlo više od 500 000 osoba; uviđa da je djelovala kao odgovoran

partner u suočavanju s golemim priljevom migranata i izbjeglica i u uspostavljanju učinkovitih mjera za upravljanje granicama; svjestan je sve napetije situacije na granici s Grčkom te poziva vlasti da nastave suradnju i koordinaciju s EU-om na migracijskim pitanjima; podržava povećanje mjera koje se odnose na upravljanje granicama za borbu protiv nezakonite migracije i trgovine ljudima; prima na znanje gospodarsko opterećenje koje je stvorio taj priljev; poziva Komisiju da pruži jaču podršku za upravljanje granicama i da dopusti pristup relevantnim instrumentima i programima EU-a; poziva nadležna tijela da se suzdrže i da izbjegavaju bilo kakve mjere, uključujući nasilje i uporabu sile, koje bi mogle utjecati na diskriminaciju i ugroziti život izbjeglica i migranata; napominje da sve relevantne mjere moraju biti u skladu s vrijednostima i načelima EU-a te da bi trebale poštovati dostojanstvo ljudi i ljudskog života; potiče nadležna tijela da uz pomoć EU-a poboljšaju infrastrukturu za prihvata i smještaj, regionalnu koordinaciju i razmjenu informacija te djelotvorno upravljanje granicama, da povećaju kapacitete policije te da se bore protiv trgovine ljudima; poziva zemlju da učini sve kako bi osigurala smještaj za izbjeglice i migrante, poduprla humane uvjete, prestala ih nasilno tjerati na povratak i zajamčila strogo poštovanje vlastitih zakona zemlje i međunarodnih zakona o izbjeglicama i azilantima; napominje da se ukupan broj neosnovanih zahtjeva za azil podnesenih u zemljama članicama šengenskog prostora smanjio; podsjeća na to da se posebna pažnja mora posvetiti osjetljivoj situaciji djece izbjeglica i migranata te maloljetnika bez pratnje koji putuju kroz zemlju pružajući im osnovne usluge i osiguravajući terenske usluge socijalnih radnika za pružanje primjerene zaštite;

45. smatra da pregovori s EU-om mogu samo povoljno djelovati na napore u rješavanju bilateralnih sporova te istodobno pokrenuti i potaknuti prijeko potrebne reforme, osobito u pogledu vladavine prava, neovisnosti pravosuđa i borbe protiv korupcije, jačanje višetničke kohezije, kao i jamčenje vjerodostojnosti politike proširenja EU-a;
46. pohvaljuje dogovor s Grčkom u pogledu jedanaest mjera za izgradnju povjerenja, uglavnom u području obrazovanja, kulture, energije i unutarnjih poslova; napominje da je suradnja najbolja mjera za izgradnju povjerenja; pozdravlja, kao pozitivan znak, konzultacije na visokoj razini dvaju ministara vanjskih poslova u glavnim gradovima predmetnih država i stvaranje zajedničke radne skupine u svrhu nadgledanja provedbe mjera; poziva obje strane da se nadovežu na rezultate tih sastanaka te da se uključe u daljnji konstruktivan dijalog na visokoj političkoj razini, pa i o provedbi mjera za izgradnju povjerenja, u cilju obogaćivanja bilateralne suradnje i jačanja međusobnog povjerenja; potiče vlade obiju zemalja da iskoriste taj zamah i poduzmu konkretne korake u cilju daljnjeg jačanja međusobnog povjerenja, pa i u pogledu pitanja imena; poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Komisiju da podrže duh suradnje i razviju nove inicijative kojima bi se u skladu s presudom Međunarodnog suda pravde od 5. prosinca 2011. prebrodile preostale razlike kako bi se, u suradnji s tim dvjema zemljama i s posebnim predstavnikom UN-a, radilo na pronalasku obostrano prihvatljivog rješenja spora oko imena zemlje te da obavijesti Parlament o ishodu te suradnje;
47. naglašava važnost regionalne suradnje i smatra da je ona ključan element u postupku pridruživanja EU-u koji donosi stabilnost i napredak regiji; pozdravlja konstruktivnu ulogu zemlje u regionalnoj i međunarodnoj suradnji te njezinu spremnost da sudjeluje u posjetima susjednim zemljama na visokoj razini kao načinu za poticanje regionalne suradnje; napominje da i dalje ima otvorenih pitanja u odnosima s Bugarskom te naglašava važnost završavanja pregovora o sporazumu o prijateljstvu, dobrosusjedskim

odnosima i suradnji; ponavlja svoju zabrinutost zbog iznošenja povijesnih argumenata u trenutačnoj raspravi sa susjedima i pozdravlja svako nastojanje da se zajednički povijesni događaji obilježavaju u suradnji sa susjednim državama članicama EU-a; smatra da bi se time moglo doprinijeti boljem razumijevanju povijesti i dobrosusjedskim odnosima;

48. pozdravlja aktivno sudjelovanje zemlje u programu povezivanja „Zapadnobalkanska šestorka” tako što podupire dogovor o regionalnoj osnovnoj prometnoj mreži i druge obveze preuzete u okviru Berlinskog procesa; poziva nadležna tijela da hitno provedu neobvezujuće mjere dogovorene tijekom sastanka na vrhu zemalja zapadnog Balkana održanog 2015. u Beču (npr. pojednostavljenje/usklađivanje postupaka prelaska granice, reforme željezničkog sustava, informacijski sustavi) prije sljedećeg sastanka na vrhu zemalja zapadnog Balkana koji će se održati 2016. u Francuskoj;
49. poziva vladu da poboljša ukupnu razinu usklađenosti s vanjskom politikom EU-a s obzirom na to da je stopa usklađenosti (68 %) i dalje niska; poziva vladu da se pridržava zajedničkih stajališta EU-a o nepovredivosti Rimskog statuta;
50. poziva Komisiju i Vijeće da uvrste zemlju u makroregionalne strategije EU-a za suradnju s jugoistočnom Europom; čestita na uspješnom završetku makedonskog predsjedanja Srednjoeuropskom inicijativom;
51. smatra da bi makedonsko članstvo u NATO-u moglo pridonijeti postizanju veće sigurnosti i političke stabilnosti u jugoistočnoj Europi; nada se da će se pristupni pregovori uskoro otvoriti; međutim, podsjeća da su pristupni procesi EU-a i NATO-a neovisni jedan od drugoga;
52. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi vladama i parlamentima država članica i vladi i parlamentu zemlje